

N:o 42.

Af friherre **Klingspor**, *angående nedsättning i tullen å socker.*

I Kungl. Maj:ts nådiga proposition n:o 11 till innevarande års Riksdag föreslås bland annat, att tullen å socker, raffineradt, alla slag, såsom topp-, kandi- och kak- samt krossadt och pulveriseradt socker, skall nedsättas till 14 öre per kilogram, att tullen å socker, oraffineradt, till färgen icke mörkare än n:o 18 af den i världshandeln gällande holländska standard, nedsättes likaledes till 14 öre per kilogram, samt att tullen å socker, till färgen mörkare än samma standardnummer, äfven om varan inkommer i upplöst eller flytande tillstånd, nedsättes till 10 öre per kilogram.

Motiveringen till detta förslag innehålles i det utdrag ur protokollet öfver finansärenden, som åtföljer Kungl. Maj:ts nådiga proposition n:o 10 till årets Riksdag.

Enligt min förmening måste emellertid ifrågavarande motivering hvilat på felaktig grund, och stödjer jag denna min åsikt på ett ur verkligheten hämtadt exempel.

Den 1 september 1906 nedsattes på grund af Riksdagens beslut vid 1905 års riksdag importtullen å raffineradt socker från 33 öre per kilogram till 17 öre, under det att samtidigt en konsumtionsskatt å socker af 13 öre per kilogram infördes. Afgifterna för den utländska raffinaden blefvo således nedsatta med 3 öre per kilogram, utan att för råsocker någon liknande nedsättning ifrågakom. Ifrågavarande riksdagsbeslut grundar sig på Kungl. Maj:ts nådiga proposition n:o 76 till 1905 års Riksdag, af hvars bilaga inhämtas, att skyddet för den inhemska raffinaden ansetts böra vara 4 öre för kilogram, att vid en

råsockertull af $11 \frac{3}{4}$ öre för kilogram och ett utbyte af 90 % raffinad ur råsockret raffinadtullen utan något skydd beräknas vara 13 öre ($\frac{100}{90} \times 11,75 = 13,055$ öre) samt med tillägg af skyddet 17 öre för kilogram.

Intill 1 september 1906 hade sockerfabriken i Lidköping, som på grund af landtbrukets i omgifvande trakt förhållanden icke varit i tillfälle att af hvitbetor tillverka tillräckligt socker för sin rörelse, kunnat hållas i gång genom importeradt råsocker, men efter nedsättningen i afgifterna för den utländska raffinaden har det visat sig alldeles omöjligt att i Lidköping drifva raffinering af importeradt utländskt råsocker, utan har fabriken måst ligga stilla utom under den korta del af året, då socker erhållits från egna hvitbetor och från fabriken i Linköping. Att fabriken i Lidköping på grund häraf råkat ut för stora ekonomiska svårigheter, torde vara allmänt bekant.

Af detta synes mig emellertid med tillräcklig klarhet framgå, att redan den nedsättning i afgifterna för raffineradt socker, som skedde den 1 september 1906, var för stor. Emellertid torde dock det nuvarande förhållandet vara sådant, att, i händelse sockerbrist uppstår inom landet, sockerraffinaderierna kunna, om än utan någon som helst vinst, importera utländskt råsocker och däraf tillverka den för landets konsumtion nödvändiga raffinaden, hvaremot, i händelse tullförhållandena mellan raffinad och råsocker skola ytterligare försämrats, den under omnämnda situation nödvändiga importen måste ske i raffinad, i följd hvaraf raffinadierna icke hafva användning för sina arbetare, hvilka sålunda måste afskedas.

Om sålunda en nedsättning af sockertullarne skall äga rum, synes det mig ligga i landets intresse, att någon rubbning icke göres i de principer, som ligga till grund för beslutet i detta ärende vid 1905 års riksdag. Enligt dessa bör, om raffinadtullen fastställs till 14 öre, och då raffinaderiernas skydd bör utgöra 4 öre samt i följd däraf den utan skydd uträknade raffinadtullen 10 öre, råsockertullen, då utbytet räknas till 90 %, utgöra 9 öre för kilogram ($\frac{100}{90} \times 9$ öre = 10 öre).

På grund af hvad jag sålunda anfört tillåter jag mig vördsamt hemställa,

att Riksdagen ville, med afslag å Kungl. Maj:ts förslag i propositionen n:o 11 i hvad det rörer tullen å råsocker, mörkare än n:o 18, besluta, att tullen å

socker, oraffineradt, till färgen mörkare än n:o 18 af den i världshandeln gällande holländska standard, äfven om varan inkommer i upplöst eller flytande tillstånd, skall vara 9 öre för kilogram.

Stockholm den 5 februari 1908.

Karl Klingspor.
